Pirtûkxana Kongirês
Pirtûkxana herî mezintirîn di cîhanê de ve

Ev pirtûkxana ya herî mezintirîn , herî buhatirîn , û herî parastî di cîhanê de ye . Ev hevoka li ser quba avahiya " Tomas Cîvirson " – avahiya serekîn ya pirtûkxana Kongirêsê ye – neqşandiye . Herweha ew avahiya li Waşinton ji deverên herî berz e . Bergeha wê /39/ hiktar e , dirêjahiya refikên wê /856/ km e , /130/ milyon berhemên curecur lê heye , jê /29/ milyon pirtûk û berhem bi /460/ zimanî çapkirî ye , û bêtirî /58/ milyon belgeyî jî lê tê dîtin . Û ew di cîhanê de mezintirîn jêder ji berhemên zagonî , nexiş , fîlm , û sazên mozîkê re ye .

Ew li sala /1800/ z , ji bo xizmeta endamên Kongirêsê hate damezrandin . Buhayê berhemên ku bi wan dest pê kirî , bi qaserî /5000/ dolar bû . Avakirin û damezrandina wê , vedigere serokê sisiyê ya Emerîka Tomas Cîvirson . Tomas Cîvirson nivîskar , dîplomatîk , zagoner û endezyar bû , û ew curezîrekiya di siyasetvanekî zîrek de hatibû civandin . Ji ber zîrekiya wî , serokê diwem ya Emerîka " Con Adem " ew kir cîgirê xwe . Cîvirson yekemîn zagon bo danasîna rola pirtûkxanan , ku îro pê radibe derxist .

- **Avahiyên pirtûkxanê :**

Pirtûkxane weke dûmahîkekê bi avahiya kongirês ve ma girêdayî . Piştî ku Ingilîz , li 24.8.1814 pirtûkxane tevî berhemên wê şewitand , avahiya pirtûkxanê fere kirin , û li 30.2.1815 an , pirtûkxana Tomas Cîvirson hate kirîn , û şûna yên hatine şewitandin dagirtin . Lê dîsa ma perçak ji avahiya Kongirês . Li sala /1851/ an dîsa pirtûkxana kongirês hate şewitandin , û dora /35/ hezar pirtûk ji tevaya /55/ hezar pirtûkên pirtûkxanê şewitî . Sedema wê şewitandinê jî şaşiyek di yek dûmankêşên wê de bû . " Tomas Waltir " pilanek bo avakirina beşekî nû ji şênberên netên şewitandin ji pirtûkxane re , pêşkêşî Kongirês kir . li 23.8.1853 an , di şahiyek mezin de , ew baska pirtûkxanê hate vekirin , ta ku rojnamegeriyê bi " mezintirîn basik di cîhanê de " bi nav kir . Li sala /1865/ an , parêzvanê pirtûkxan " Enswors Pand Spoford ", erêkirina zêdekirin du paskên nû li pirtûkxan , ji Kongirês bir . Li sala /1870/ ê , " Spoford " zagona xistinê , ya ku mafê daneran diparêz derxist . Tiştê hîştî , ku ji her pirtûkxana niştimanî ji Emrîka re . Wê zagonê hîşt ku berhemên pirtûkxanê gelekî zêde bibin , û nema refikên wê têrê bikin , ji ber wê " Spoford " Kongirês bawer kir , ku pirtûkxanê biguhêze avvahiyeke nû , û bi rastî jî Kongirês li ser pêşinyara wî erê kir .

- **Avahiya Cêvirson :**

Tiştekî xwezayî bû ku danûsatndinek li ser wê avahiya nû çêbibe , ya ku biryara pilankirina wê nebû ta sala /1886/ an , li ser destê " Con Simêsir û Polpîlz " , û ev avahiya bi ser nebû , ta sala /1897/ an . Ew bi pirtûkxana Kongirês an Pirtûkxana Serekîn nas bû , ta ku , li 13.3.1976 an , di şahiya bîranîna zayîna " Cêvirson " de , bi beşdariya serokê Emerîka " Cîrald Ford " , bi pirtûkxana " Cîvirson " hate bi navkirin . Di vekirina wê de , wê giyana Emerîka ya nû dinimand , herweha bû simbolek û şopwareke netewî ji dewleta Emrîkî re . Dora /50/ î hunermend û kolankerên Emerîkî di neqşên wê de xebitîn . Bi rastî ew avahiya ya herî bêtirîn dilsoziya çanda kilasîk dikir , bi şêwakî hemî pirtûkxanên Ewropî yên navdayî derbas kir .

- **Avahiya Ademz :**

Li sala /1928/ an , li ser daxwaza parêzvanê pirtûkxana kongirês birêz " Herêrt Betman " , Kongirês li ser kirîna xakên Rojhilatî pirtûkxana serekîn erê kir ; ta ku , dûmahiyek nû ji pirtûkxanê re bê avakirin . Li sala /1930/z , ji bo avakirina wê û rêgirêdanek bi nerd di navêna wê û avahiya serekîn de , û zêdekirina paskek nû li aliyê Rojhilat ji avahiya serekîn , ji bo taybetmendiya pirtûkên entîke , pîvandeyeke diravî hate bêlî kirin . Hevpişikgeha " Pêrson Siwîlson " bi alîkariya endezyarê şêwirdor " Eliksender Pol Sirowbirêdc ", bi şêwakî kilasîk a hêsan , pilana wê avahiyê çêkir . Li sala 1938 an avahî hate vekirin , û li 3.6.1939 an ji cemawer re derî hate vekirin . Li deriyên wê , kesên dîrokî bi bironzê , li destê kolankerê navdar " Lî liwîr " hatin neqşandin , ta ku aliyekî ji dîroka mirovatiyê bibêje. Li sala /1980/ ê , D.R.(10)